

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Leto XI. — Štev. 19/I.

Ljubljana, ponedeljek, 23. januarja 1950

Izhaja vsak dan razen ob petkih

Mesečna naročnina din 45.—

Cena din —

Peto izredno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ

Govor podpredsednika vlade EDVARDA KARDELJA v diskusiji o osnutku zakona o volitvah ljudskih poslancev v Ljudsko skupščino FLRJ Jugoslavije

Ljudska skupščina je sprejela vse osnutke zakonov, ki jih je predložila zvezna vlada

Beograd, 22. januarja (Tanjug). — Včeraj popoldne ob 17. uri sta se nadaljevali seji Zveznega sveta in Sveta narodov petega izrednega zasedanja Ljudske skupščine FLRJ.

Pod predsedstvom Vladimirja Simića, predsednika Zveznega sveta, je bila druga seja Zveznega sveta. Ko so ljudski poslanci dokončno sprejeli zakon o socialnem zavarovanju delavcev, nameščenecv in njihovih družin, so začeli pretresati zakon o spremembi števila prebivalcev, na katero se voli po en poslanec Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ. O tej točki je govoril poročevalec zakonodajnega odbora Moša Pijade. Tudi ta zakonski predlog so ljudski poslanci sprejeli.

»Ni potrebe, da bi tak zakonski predlog obrazložili s posebnim govorom,« je dejal Moša Pijade. »Jasno je, da bo z volitvami enega poslanca na 40.000 prebivalcev imel Zvezni svet precej večje število poslancev kot pa bi jih imel, če bi še nadalje veljala določba, da se voli en poslanec na 50.000 prebivalcev. Osebnost nem napravi račun, za katerega odgovarjam in ni uradnega značaja. Po tem računu bi imel Zvezni svet po statistiki in prirastku prebivalstva od zadnjega popisa marca 1948, če volimo na 40.000 ljudi enega poslanca, okrog 82 poslancev več, kot pa, če bi enega poslanca volili na 50.000 prebivalcev. Že to število dokazuje, da nam to omogoča sestavo bodočega Zveznega sveta razširiti in izpopolniti s številnimi novimi ljudmi, ki so se odlikovali zadnja leta, od zadnjih volitev do danes, zlasti pa v triletnem roku graditve socializma, v izpolnjevanju petletnega plana. Zato vas prosim, da bi eglasno sprejeli ta zakonski predlog.«

Svet je zakonski predlog soglasno sprejel.

Naslednja točka dnevnega reda je bilo pretresanje zakonskega osnutka o volitvah ljudskih poslancev za Ljudsko skupščino FLRJ. Zvezni svet je sprejel na predlog predsednika sklep, da bosta o tem zakonu razpravljala oba sveta na skupni seji.

Na seji Sveta narodov, ki ji je predsedoval Josip Vidmar, so ljudski poslanci prav tako sprejeli zakon o spremembi števila prebivalcev, na katero se voli po en poslanec v Zvezni svet. Ko sta bili končani ločeni seji Zveznega sveta in Sveta narodov, se je začela tretja seja petega izrednega zasedanja Ljudske skupščine FLRJ.

Predsednik Josip Vidmar je dal na glasovanje zakon o spremembi števila prebivalcev, na katero se voli po en poslanec za Zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ. Po tem zakonu, ki so ga soglasno sprejeli, se voli en poslanec na 40.000 prebivalcev.

Nato so začeli s pretresanjem zakona o volitvah poslancev v Ljudsko skupščino FLRJ (Zvezni svet in Svet narodov).

V obeh svetih Ljudske skupščine je o osnutku zakona o vojaških vojnih invalidih govoril ljudski poslanec Gustav Vlahov, predsednik komiteja za socialno skrbstvo vlade FLRJ.

V Zveznem svetu je o osnutku zakona o morskem ribolovu govoril ljudski poslanec Vice Buljan, minister ribarstva LR Hrvatske.

Ljudska skupščina je sprejela vse osnutke zakonov, ki jih je predložila zvezna vlada.

no bolj krepili. Popolnoma se je spremenila tudi vsa takratna strankarsko-politična struktura v naši državi. Ni več strankarsko organiziranih zagovornikov kapitalizma, vsi iskreni pristaši socializma, ne glede na posamezne razlike v mišljenju, so združeni v Ljudski fronti s tovarišem Titom na čelu, v težki in naporni, vendar pa tudi v veliki in zmoglavni bitki za zgraditev socializma, v bitki, ki vsekakor zahteva čim trdnjšo enotnost, ker samo na ta način je možno, da zlomimo težko, na katere naletamo na naši socialistični poti, takšni novi naši stvarnosti pa odgovarjajo demokratične oblike novega zakona.

Končno je treba poudariti, da smo z novim zakonom napravili še en korak naprej pri stremelju razvijanja socialistične demokracije, t. j. v smeri razvijanja načel samoupravljanja ljudstva. Novi predlog zakona še bolj kot stari zakon o volitvah forsira in olajšuje pobude delovnega ljudstva pri izvolitvi kandidatov za ljudske poslance in še bolj podčrtava odgovornost ljudskih poslancev volivcem, ki so jih izvolili. V tem pogledu je tudi ta zakon udarec birokratskim tendencam, ki pa prispeva k nadaljnjemu razvoju ljudske samouprave. Praksa razvoja socialističnih držav je namreč pokazala, da je treba tako borbo voditi nenehno, zavestno, tako spodaj, z razvijanjem kritike in pobude množic, kakor tudi zgoraj z nenehno upiranjem birokratsko-centralističnim tendencam. Če ta borba oslabi ter je prepuščena lastnemu teku, tedaj prevladuje birokratizem, ki onemogoča razvoj ter neobhodno, nenehno razširjanje ljudskega samoupravljanja — tu pa je tedaj vir vseh mogočih protidemokratičnih tendenc, kljub družbeni lastni nad sredstvi proizvodnje. Tu je tudi treba iskati korenine kominformovske reakcionarne politike proti naši državi.

Naša Partija in naša vlada s tovarišem Titom na čelu je šla vedno zavestno v nasprotni smeri, t. j. v smeri razvoja vedno širšega in globljega samoupravljanja ljudstva, vedno tesnejšega zlivanja državnega aparata z ljudstvom. Razumljivo je, da se to vprašanje ne reši v nekaj letih. To vprašanje zahteva določen čas, vsekakor pa je odvisno od nadaljnjega razvoja proizvodnih sil v naši državi, pri čemer je bistveno eno: da je to naš cilj, kateremu se moramo z vsemi svojimi ukrepi približati korak za korakom. Izpustiti ta cilj izpred oči, pomeni pasti v neozdravljivi, neperspektivni praktičizem, se pravi, zapustiti pot socializma, se pravi, zgubiti pravo komunistično revolucionarno perspektivo izpred oči, kot je bilo to o oportunisti druge internacionale. Razumljivo je, da so le-ti hitro zaigrali i cilj i lastno silo ter so se znašli na repu buržoazije. Pojavi takega protidemokratičnega in protisocialističnega birokratskega praktičizma so danes v vseh državah, ki so na poti v socializem, zelo veliki. Ti pojavi sedaj celo prevladujejo, zato pa mora biti v naši državi nasprotna struja tem poslednejša in jasnejša.

Majhen prispevek v tej smeri — kakor sem rekel — predstavlja tudi ta zakon z nekaterimi spremembami v primeri s starim zakonom.

Dovolite mi, da vas opozorim na nekoliko važnejših sprememb.

Prvič. Brez dvoma je najvažnejša sprememba v tem zakonu popolna opustitev sistema list pri volitvah poslancev Zveznega sveta. Popolnoma so odpravljene okrožne liste. Po novem osnutku zakona se poslanci volijo na osnovi posamezne kandidature, ki jo predloži sto volivcev iz najmanj polovice krajev ali mest, brez kakršnih koli drugih pogojev in formalnosti. Za izvolitev se zahteva absolutna večina. Na ta način se kandidati, izvoljeni po okrajih, tesneje povežejo s svojimi volivci ter se s tem krepki njihova odgovornost do volivcev. Brez dvoma ta sistem bolj ustreza našim konkretnim pogojem, ker tako pride pri kandidaturi volja volivcev bolj do izraza, medtem ko pri povezanih kandidatih listah, na primer okrožnih, po pravilu odločajo le politični vrhovi.

Obdržali pa smo sistem liste za volitve poslancev v Svet narodov, da bi se s tem močnejše podčrtala razlika v funkciji Zveznega sveta s predstavniki ljudstva iz lokalno teritorialnih enot in Sveta narodov s predstavniki naših ljudskih republik kot celote.

Drugič. Odredbe tega zakona nadalje omogočajo povečanje števila volivcev. Medtem ko smo 1948. leta imeli 8 milijonov 583.450 volivcev, pa bo na teh volitvah okrog 10 milijonov vo-

IZ DANASNJE STEVILKE:

Peto izredno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ končano

VI. plenum Glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije
Fizkultura — Dopisi — Objave

NOTA VLADE FLR JUGOSLAVIJE VELEPOSLANIŠTVU LR BOLGARIJE

Beograd, 22. januarja. (Tanjug). — Ministrstvo za zunanje zadeve FLRJ je izročilo včeraj zvečer veleposlaništvu LR Bolgarije odgovor na noto bolgarske vlade z dne 17. januarja, v kateri se na že običajni obrekovalni način ponavljajo znane obtožbe s sramotnega procesa proti Trajču Kostovu in drugim obtožencem o dozdveni zaroti proti LR Bolgariji in s katero se zahteva od vlade FLRJ, naj takoj odpokliče jugoslovanskega veleposlanika v Sofiji Josipa Djerdjo, prvega tajnika veleposlaništvu Marka Vujačića in konzula FLRJ v Sofiji Svetozarja Saviča. Odgovor vlade FLRJ na bolgarsko noto se glasi:

Vlada FLRJ v celoti zavrača noto bolgarske vlade z dne 17. januarja 1950, ki ni niti po svoji obliki niti po svoji obrekovalni vsebini diplomatska listina, temveč gnusni propagandni pamflet, ki ne zasluži odgovora. Toda ker ima ta pamflet svoje določeno mesto v vojnouhujskaški zaroti proti svobodni in neodvisnosti FLRJ, v kateri sodeluje tudi bolgarska vlada, smatra vlada FLRJ za potrebno, da opozori v tej zvezi bolgarsko vlado na tole:

Poskusi bolgarske vlade, da bi z uprizerjenim izjavljanjem pred sofijskim sodiščem podtaknila FLRJ iste nemirjoljubne namene in napadalne načrte, ki jih sama kuje ter izvaja proti FLRJ in mirnemu življenju balkanskih narodov, so propadli. Sramotni sofijski »proces« je bil razgaljen v očeh svetovnega javnega mnenja kot vojnouhujskaško dejanje bolgarske vlade. Smoter organizatorjev tega izzivanja je bil, da bi sofijski »proces« izrabili kot novo sredstvo za razbijanje bratskih odnosov med jugoslovanskimi narodi in bolgarskim narodom, da bi z različnimi najbolj čudovitimi lažmi in najnesramnejšimi obrekovanji kompromitirali ne samo iskreno prizadevanje vlade FLRJ za uredništvu južnoslovanske federacije, temveč tudi napredno idejo federacije med FLRJ in Bolgarijo, da bi upravicili preganjanje Makedoncev v Bolgariji in nasilje nad njimi, zadušili prizadevanje pirinskih Makedoncev za

dosego svobodnega narodnega življenja ter prestrašili tiste ljudi v Bolgariji in drugih državah, ki zahtevajo enakopravne odnose med socialističnimi državami.

Bolgarska vlada se ni pomišljala brez kakršnega koli obzira in sramu ponarediti zgodovinskih dejstev o prijateljskih čustvih Georgija Dimitrova do FLRJ in njenega vodstva, temveč je nesramno poskušala podtakniti vladi FLRJ podle namene, naperjene proti njegovi osebnosti. Vlada FLRJ odklanja z največjim gnusom te podle laži, s katerimi skušajo zlorabiti svetlo ime velikega revolucionarja in voditelja bolgarskega ljudstva Georgija Dimitrova v umazane smotre protirevolucionarne akcije, naperjene proti socialistični Jugoslaviji. Nizkosti takega ravnanja je tem večja, če upoštevamo, da bolgarski vladi niso samo dobro znana zgodovinska dejstva, temveč da ima tudi listine o njih.

Bolgarska vlada je popolnoma odgovorna pred svojim ljudstvom, pred demokratično javnostjo sveta in pred zgodovino za posledice, ki jih bo imelo uporabljanje takih umazanih metod v odnosih med narodi.

Pamflet bolgarske vlade z dne 17. januarja 1950 je nov brezuspešni poskus, da bi pred svetovnim javnim mnenjem lažnjivo predočili resnično demokratično in mirjoljubno politiko vlade FLRJ. Bolgarska vlada skuša s fantastičnimi lažmi in najpodlejšim obrekovanjem s propadlega sofijskega »proces« prikriti priprave za nova sovražna dejanja proti FLRJ in njenim narodom, pri čemer dosledno nadaljuje politiko namerne in vedno močnejše zaostrovanja odnosov s FLRJ.

Vlada FLRJ najodločnejše protestira proti neutemeljenemu in popolnoma neobrazloženemu izgonu uslužbencev veleposlaništvu FLRJ v Sofiji ter prepoveduje, da bi se vrnil v FLRJ veleposlanik Bolgarije v Beogradu g. Pelo Pelovski, hkrati pa zahteva, da tajnika veleposlanstva g. Georgij Pančev in g. Zdravko Zelengradski takoj zapustita ozemlje FLRJ.

Beograd 21. januarja 1950.

Govor podpredsednika vlade Edvarda Kardelja

Beograd, 22. januarja. Podpredsednik zvezne vlade Edvard Kardelj je imel v diskusiji o osnutku zakona o volitvah ljudskih poslancev v Ljudsko skupščino FLRJ naslednji govor:

Tovariši ljudski poslanci!

Volivni zakon, ki je predložen Ljudski skupščini v odobritev, je v osnovnih načelih identičen z volivnim zakonom, na temelju katerega je izvoljena ta Ljudska skupščina še kot Ustavodajna skupščina, čeprav se v več postavkah od njega razlikuje. Identičnost osnovnih načel obeh zakonov izhaja iz osnovnih načel ljudske oblasti, na katerih se gradi naša socialistična demokracija in ki so določena v naši Ustavi.

Ta osnovna načela, ki izhajajo iz ustavnih odredb, na katerih stoji ta volivni zakon, so:

neposrednost volitev tako za Zvezni svet kakor tudi Svet narodov; tajno glasovanje, zagotovljeno z ustrezajočo tehniko glasovanja; pravico glasovanja, aktivno in pasivno, imajo državljani nad 18 let starosti; načelo volitve enega poslanca v enem volivnem okraju, to pa na temelju absolutne večine; izvolitev poslancev za Svet narodov na temelju kandidatne liste za vso Ljudsko republiko, vendar pa po sistemu sorazmernega predstavljanja;

izvedba volitev po neodvisnih volivnih komisijah; pravico predlaganja kandidatov ima določeno število državljanov le pod pogojem, da imajo volivno pravico; obvezno je postavljanje skrinjic brez liste.

To so načela, po katerih je bila izvoljena sedanja Ljudska skupščina, kateri sedaj izteka ustavni rok njenega delovanja. O demokratizmu teh načel nimam namena se enkrat govoriti. Zadostno je poudariti, da je na teh načelih izvoljena ta skupščina, ki je v tej hiši sprejela vrsto zakonov in drugih zakonodajnih aktov, ki so v celoti vzeli spremenili lik te države. Ni dvoma, da je ta skupščina s svojim zakonodajnim delom opravila velikansko revolucionarno delo na področju okrepitve oblasti delavskega razreda in delovnega ljudstva v splošnem, na področju polaganja temeljev novega, socialističnega reda v naši državi. Zadevni je, če omenimo našo Ustavo, ki je eden najnaprednejših dokumentov resnagnarni reformi, nacionalizaciji, ljudskidajle različne socialne zakone, vse do zakona o socialnem zavarovanju, ki smo ga danes sprejeli, itd. itd. To so revolucionarni dokumenti socializma in socialistične demokracije, ki jih je sprejela ta skupščina in ki sami po sebi najbolj prepričljivo govorijo o

demokratizmu načel, po katerih je bila izvoljena skupščina in ki ležijo v osnovi novega zakona. To je dejanski demokratizem, ne pa samo v besedah. Vsekakor je ta skupščina — po velikem delu revolucionarnega zakonodajstva, ki ga je opravila — zavzela pomembno mesto v zgodovini naših narodov.

Vsekakor je novi zakon sprejel več novosti v naš volivni sistem, to pa predvsem na temelju izkušenj pri izvajanju volitev za republiške ljudske skupščine in za ljudske odbore. Teh izkušenj imamo dovolj. Od osvoboditve so se izvedle splošne volitve za ljudske skupščine ljudskih republik ter najmanj po dvakrat za vse stopnje ljudskih odborov, tako da je sleherni državljan od leta 1945 do danes bil vsaj sedemkrat pred volivno skrinjico. Brez dvoma so bile vse te volitve velika politična šola za naše ljudske množice, kar je eden razlogov, da gremo lahko naprej v razvoju našega socialističnega demokratizma. Zaradi tega smo vztrajali, da naj bo volivni zakon čim enostavnejši, da bi bil v polni meri orožje našega delavskega razreda in vseh delovnih množic v borbi za socializem.

Ena stvar ne smemo nikoli spregledati, t. j. da je socialistična demokracija — specifična oblika demokracije na bazi razvoja socializma in da kot taka ne more biti nič drugega kot orožje delavskega razreda v borbi za socializem. Ta bo toliko popolnejša, kolikor bolj bodo izginjali vsakršni ostanki razredne družbe, kar je danes predvsem odvisno od nadaljnjega razvoja proizvodnih sil. Po tem naša socialistična demokracija ni samo okvir vedno močnejšega in vsestranskega razvoja socialistične pobude, ampak tudi orožje borbe zoper reakcionarne ostanke preteklosti.

V tem pogledu je tudi predlog nove volivnega zakona vsekakor korak naprej pri razvoju naše socialistične demokracije v pritegnitvi novih delovnih množic k aktivnemu sodelovanju pri državni graditvi, to pa ne pomeni, da bi v kateremkoli pogledu dopuščalo povampirjenje protirevolucionarnih ostankov.

Nasprotno, spremembe v novem zakonu so postale mogoče in neobhodne. Med drugim smo v pogledu na velike družbene in politične spremembe od volitev za Ustavodajno skupščino pa do danes napravili velikanski korak naprej pri socialistični graditvi. Zlomljena je predvsem gospodarska baza kapitalizma v mestu in znatno zožena na vasi. Vzoredno s tem so zgubile tja pod nogami tudi razne protirevolucionarne in druge reakcionarne politične agencije v naši državi, medtem ko sta se sila in enotnost Ljudske fronte s Komunistično partijo na čelu ved-

livec. Število volivcev se predvsem poveča zaradi priliva novih mladih volivcev, ki dopolnjujejo 18. leto starosti. Zakon nadalje omogoča, da ponovno pridobe volivno pravico oni, ki so jo izgubili 1945. leta, a niso obsojeni, v kolikor so s svojim delom pri graditvi socializma popravili svoje grehe iz časa okupacije. Državljanov brez volivne pravice je bilo ob volitvah v Ustavodajno skupščino 123.438, prvega februarja 1949 pa še blizu 56 tisoč. Precejšen del teh, razen obsojenih, bo sedaj gotovo ponovno dobil volivno pravico. Na ta način bomo napravili korak naprej v smeri, ki smo jo začrtali že 1945. leta, namreč, da vsem onim, ki so med vojno grešili proti koristim domovine, toda nimajo na vesti človeških življenj, dajemo možnost, da popravijo grehe z delom in lojalnim odnosom do nove Jugoslavije. O tem, kdo je zaslužil, da se mu prizna volivna pravica, in kdo ne, odločajo krajevni organi, ki so predvideni z zakonom o volivnih spiskih.

Tretjič. Razdelitev na volivne okraje, kakor tudi določanje števila mandatov za vsako ljudsko republiko opravi Prezidij Ljudske skupščine FLRJ, medtem ko so po prejšnjem zakonu te delave volivne komisije. To spremembo smatramo za koristno zato, ker se bodo na tak način teritorialne enote bolj utrdile, s tem pa se bo okrepila zveza med poslanci in volivci določene enote.

Četrth. Zvezno volivno komisijo postavlja Prezidij Ljudske skupščine FLRJ, na predlog prezidijev republiških ljudskih skupščin, oziroma izvršnih odborov avtonomnih enot, pa prav tako tudi volivne komisije ljudskih republik in avtonomnih enot. Okrajne volivne komisije postavlja zvezna volivna komisija na predlog volivnih komisij ljudskih republik, oziroma avtonomne pokrajine ali oblasti. Pri zadnjih volitvah je postavil zvezno volivno komisijo Prezidij Ljudske skupščine FLRJ, višje komisije pa so

postavljale nižje. Jasno je, da te odredbe predloženega zakona pomenijo nadaljnjo demokratizacijo teh volivnih organov.

Petič. Uvaja se sistem ponovnih volitev za poslance Zveznega sveta, če na prvih volitvah ne dobi noben kandidat absolutne večine. Ta odredba še nadalje demokratizira naš volivni sistem, ker odpravlja vsak avtomatizem in zahteva ponovno izjasnjenje volivcev, kar bo vsekakor prispevalo k temu, da bodo v končnem rezultatu izvoljeni zares tisti kandidati, ki uživajo zaupanje večine volivcev.

To so glavne spremembe v novem predlogu volivnega zakona.

Volivna tehnika je ostala v tem zakonu v glavnem ista, kakor je bila v prejšnjem, le da je še bolj precizirana in poenostavljena.

Novi volivni zakon predvideva prav tako odpoklic ljudskih poslancev, kakor ga je določal tudi stari zakon. Zakon ne samo, da potrjuje to načelo, marveč tudi znatno olajšuje njegovo uresnitve z okrajnim večinskim sistemom volitev. Sistema odpoklica pa ta zakon ni obdelal. Nova Ljudska skupščina bo morala čimprej sprejeti zakon o odpoklicu, da bo s tem okrepila neposredno odgovornost poslancev volivcem. Brez tega zakona bi naš volivni mehanizem ne bil popoln.

V tem, tovariši ljudski poslanci, je kratka vsebina sprememb v novem zakonu o volitvah ljudskih poslancev. Očitno je, da te razlike niso niti velike niti bistvene, vsekakor pa pomenijo korak naprej v razvoju naše socialistične demokracije. Novi zakon bo omogočil, da bo prišla volja ljudstva povsem do izraza in da bo na tej osnovi izvoljena nova Ljudska skupščina, ki bo dosledno in neomajno nadaljevala veliko revolucionarno delo, ki ga je začela sedanja Ljudska skupščina. Iz vseh teh razlogov predlagam v ime naše zvezne vlade, naj skupščina sprejme ta zakon. (Burno in dolgotrajno odobravanje.)

PETO IZREDNO ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE KONČANO SPREJET JE ODLOK O RAZPUSTU LJUDSKE SKUPŠČINE FLRJ

Beograd, 22. januarja. Včeraj je bilo s 4. skupno sejo Zveznega sveta in Sveta narodov končano 5. izredno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ in Sveta narodov končano peto izredno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ. Pred prehodom na dnevni red je sporočil predsednik Vladimir Simić, da so bili na sejah Zveznega sveta in Sveta narodov sprejeti vsi zakonski predlogi, ki so bili na dnevnem redu tega zasedanja.

Po prihodu predsednika vlade FLRJ maršala Tita s članj vlade v skupščinsko dvorano je predsednik Vladimir Simić predložil dnevni red četrte skupne seje. V prvi točki dnevnega reda so

ljudski poslanci potrdili ukaz Prezidija Ljudske skupščine FLRJ o razrešitvi ministra-predsednika komiteja za vodno gospodarstvo FLRJ. V drugi točki dnevnega reda je ljudski poslanec Boško Siljegović prebral predlog odloka o razpustu Ljudske skupščine FLRJ, ki so ga ljudski poslanci soglasno sprejeli.

Ob koncu četrte skupne seje Zveznega sveta in Sveta narodov je predsednik Vladimir Simić sporočil, da bo 22. januarja ob 19. uri v poslopiju Prezidija Ljudske skupščine FLRJ seja članov Prezidija, na kateri bodo razpravljali o razpisu volitev za novo Ljudsko skupščino FLRJ.

Generalni sekretar ZN Trygve Lie predvideva izredno zasedanje Generalne skupščine OZN

Lake Success 22. jan. »United Press« poroča, da je generalni tajnik Združenih narodov Trygve Lie v odgovoru na vprašanje novinarjev na tiskovni konferenci izjavil, da je sovjetska delegacija povzročila v OZN doslej največjo krizo, ko je začasno nehala sodelovati v Varnostnem svetu in drugih organih Združenih narodov. »Zdi se mi«, je rekel Trygve Lie, da akcije Organizacije združenih narodov še niso nikoli padle tako kakor zdaj, prebrisan pa sem, da se bo to stanje izboljšalo in da se bomo znova dvignili na višino, ki bo v obeh preprostih ljudi v svetu utrdila vero v Združene narodec.

V odgovoru na vprašanje, kako je s sporom zaradi predstavnih kvalifikacij kuomintanške delegacije pri OZN, je Trygve Lie poudaril, da ni potrebno, da bi delo, ugled in vpliv Združenih narodov trpeli zaradi nesoglasja drugih v tem vprašanju. »Naj bo izid tega spora kakršen koli«, je rekel, »prva skrb vseh članic mora biti, da omogočijo tej organizaciji, da bo nemoteno nadaljevala svoje funkcije.«

Lie je na koncu napovedal, da utegne biti zaradi krize, v katero je zašla OZN, v kratkem sklicano izredno zasedanje Generalne skupščine.

Demokratske organizacije vsega sveta protestirajo proti smrtnim obsodbam nad haydarabadske kmeti

Pariz, 22. januarja. Agencija France Presse poroča, da je mednarodno združenje demokratskih pravnikov objavilo sporočilo, v katerem protestira zaradi smrtnih obsodb proti 108 kmetom v Haydarabadu. V sporočilu je rečeno, da bi moralo biti 15 kmetov usmrtenih že 22. januarja ter dodaja, da so take kazni srove in očitna kršitev zakona. Združenje je poslalo predsedniku indijske vlade Panditu Nehruju sporočilo, v katerem zahteva v imenu demokratskih pravnikov 35 držav, da izroče vse zadeve v razprave proti haydarabadske kmetom vrhovnemu sodišču v New Delhiju v revizijo.

Indijski študenti v Londonu so imeli protestne demonstracije pred poslopjem indijskega visokega komisarja in so nosili transparente z napisi »Haydarabadski kmetje ne smejo umreti.«

Protestu londonskih študentov se je pridružil tudi nacionalni komite za proslavo mednarodnega dne žena, ki je poslal predsedniku indijske vlade protestno brzojavko proti sodnemu preganjanju kmetov v uporniških vaseh Haydarabada.

PRIPREVE ZA USTANOVITEV GOSPODARSKE ZVEZE — FINIBEL

Pariz, 22. jan. AFP poroča: V francoskem zunanjem ministru se je začela konferenca strokovnjakov Francije, Italije, Belgije in Luxemburga, ki jim je bila dana naloga, da izvedejo vse priprave za ustanovitev gospodarske pokrajinske skupine, imenovane »Finibels«. Znano je, da je bila lani jeseni v Parizu konferenca

Komunike CK KP Japonske ob napadu Informbiroja na Nosako

Tokio 22. jan. Agencija »France Press« poroča, da je plenum CK KP Japonske po dva dni trajajočem zasedanju v petek objavil komunike, v katerem sprejema kritiko Informbiroja proti prvaku KP Japonske Sanzu Nosako.

V komunističnem je rečeno, da CK KP Japonske »odobrava samokritiko« Nosake, ki je na plenumu izjavil, da so bile »teorije, ki jih je izražal, načelne napake ne glede na sedanja posebni notranji in mednarodni položaj Japonske«. Komunike se zaključuje z ugotovitvijo, da si bo CK KP Japonske »prizadeval, da v bodoče ne bo ponovil napak takšne vrste«.

Kakor vemo, je glasilo Informbiroja v številki z dne 6. januarja napadlo Nosako, češ da je »hlape imperialističnih okupatorjev«, in sicer zaradi njegovega poročila Centralnemu komiteju KP Japonske, v katerem je izjavil, da je mogoče vzpostaviti na Japonskem demokratski režim, čeprav je Japonska pod ameriško okupacijo. V svojem komunističnem z dne 12. januarja, ob tem napadu na Nosako, je CK KP Japonske izjavil, da je težko sprejeti sklep Informbiroja v zvezi s tovarišem Nosako, ki je eden najbrabrejših rodoljubov in ki uživa popolno zaupanje japonskega proletariata.

Kakor poroča agencija »United Press«, se je član Politburoja CK Ito Ritu v petek na tiskovni konferenci, na kateri je prebral zadnji komunike KP Japonske, pohvalno izrekel o 20-letnem delovanju Nosake v korist »miru, svobode in neodvisnosti Japonske«. Ito Ritu je izjavil, da je KP Japonske sklenila pustiti Nosako na vseh njegovih položajih, in pripomnil, da CK »popolnoma zaupa njegovemu vodstvu v prihodnosti«. (Tanjug)

Popis živine

Pošteni prijavljajo, špekulanti skrivajo

Popis živine se je v novomeškem okraju začel pravočasno in točno po predvidenem načrtu. Okraj je razdeljen na 6 sektorjev, ki jih vodijo člani okrajne komisije, ter na 15 rajonov, za katere odgovarjajo okrajni in strukturji. Prvi dan popisa se je zelo dobro izkazala krajevna popisna komisija v Dolenjskih Toplicah, kjer je delo vsakega popisovalca spremljal član komisije in sproti ugotavljal točnost popisa. Dobro sta zastavili delo tudi komisiji v Šmarju in St. Jerneju. Slabši odnos od popisa so pokazali v okolici Zameškega in St. Petra, kjer je bilo ugotovljenih v zadnjem času precej črnih zakolov in strojenja govejih kož, prav iz teh krajev pa prihaja tudi zlagano tarranje, češ da »živine ni«.

Marija Hrovatič iz Malih Škerjanc, KLO Šmihel pri Novem mestu, je utarjala prašiča, težkega 120 kg, težkega in 2 zajca. Jožefa Mišjak iz Borčevega in 11 pri Šmihelu je »pozabila« na pitanega prašiča in ga zamolčala komisiji. Na svinje sta pozabila tudi kmeti Alojz Brule iz Luterskega sela in Franc Cvelbar iz Mršče vasi št. 2 pri Zameškem. Posestnik Anton Zorko iz Dolnjega Mokrega polja št. 5 pri Gre dišču je zamolčal popisovalcu eno tele in 13 kokoši. Jože Turk v isti vasi na lišnji številki 2 pa je dal popisovalcu lažne podatke in utajil prašiča, štiri kokoši in ovce.

Navedene in več drugih kmetovalcev, ki so pri popisu utajili živino in perutnino, bo okrajni ljudski odbor takoj kaznoval. Z ozirom na to, da je nekaterim prišlo dajanje netočnih podatkov ob popisih že kar v navado, pa bodo izrečene kazni obzorne, saj moramo uvesti tudi v kmetijsko statistiko red in točnost.

Prvi sestanek biologov LR Srbije

Pred dnevi je bil v Beogradu prvi sestanek biologov LR Srbije. Na tem sestanku so si biologi izmenjali izkušnje, ki so si jih pridobili pri svojem delu na terenu in v laboratorijih, predvsem pa so razpravljali o vprašanju učnega osebja v srednjih in visokih šolah.

Sestanka so se udeležili tudi predstavniki naših najvišjih znanstvenih ustanov in visokih šol ter delegati drugih republik.

Marijan Stilinovič — izredni poslanik FLRJ v Buenos Airesu

Na predlog vlade FLRJ je prezidij Ljudske skupščine sprejel ukaz o odpuščanju Franca Pirca, izrednega poslanika in opolnomočenega ministra FLRJ v Buenos Airesu in o postavitvi Marijana Stilinoviča, dosedanjega ambasadorja FLRJ v Pragi za izrednega poslanika in opolnomočenega ministra FLRJ v Buenos Airesu. (Tanjug)

Zunanji minister LR Kitajske Ču En Laj je prispel v Moskvo

Moskva 22. januarja. Kakor poroča moskovski radio, je prispel v Moskvo zunanji minister centralne kitajske vlade. Izjavil je, da je prišel na željo Mao Če Tunga, da sodeluje pri pogajanjih za ureditev odnosov med Kitajsko in Sovjetsko zvezo. Na kolodvoru sta ga med drugim sprejela Mikojaev ter Višinski.

Splošna stavka v pokrajini Sassari

Rim, 22. jan. (Tanjug). V mestu in pokrajini Sassari na Sardiniji je bila uspešno končana splošna stavka 45.000 industrijskih in okrog 50.000 kmetijskih delavcev. Stavko so razglasili v protest proti najnovjšemu množičnemu odpuščanju delavcev. V zadnjem mesecu so samo v tej pokrajini zaprli sedem večjih in okrog 15 manjših podjetij, tako da se je število brezposelnih povečalo od 30.000 na več kot 40.000 delavcev.

Z V S F G A S V E T A

V ZDA v dolini Missisipija in Ohia so nastale velike poplave. Iz afriške dežele Natal pa poročajo, da je tam besnel silen vihar, ki je preobrščal železniške vagonce ter odnašal strehe s hiš.

Med Irsko in ZDA je bila podpisana pogodba o prijatelstvu, trgovini in plovi. To je najobsežnejša pogodba, ki jo je kdajkoli sklenila Irska s kako državo.

Italijanska liberalna stranka je dokončno odklonila sodelovanje v De Gasperijevi vladi. Zaradi tega stališča liberalne stranke je prišel De Gasperi v zelo

neprijeten položaj. De Gasperi je po sestanku s predsednikom republike Einaudijem izjavil, da bo sestavil nov vladni program, ki bi bil sprejemljiv za vse štiri stranke, ki so sodelovale v njegovi bivši vladi. Kriza italijanske vlade traja sedaj že 12 dni.

Na poti iz SZ v Japonsko je 2500 vojnih ujetnikov, ki se vračajo domov. Ujetniki so izrpani, zaradi pomanjkanja hrane jim bo potrebna bolniška nega.

Romunski konzul v Carigradu je dal ostavko na svoj položaj in zaprosil vlado za pravico azila v Turčiji.

PROTIZAKONITI POSTOPEK angloameriške policije v Trstu

Trst, 22. jan. (Tanjug). Angloameriška policija na Opčinah pri Trstu je poklicala na zaslišanje Andreja Metlika iz Bazovice, in sicer na podlagi prijave italijanske mornarice iz Taranta, ker je leta 1943 ob kapitulaciji Italije zapustil italijansko mornarico in odšel v Dalmacijo, kjer se je v vrstah partizanov boril proti naci-

fašistom. Andrej Metlika je obtožen dezertstva iz italijanske vojske. Isto se je zgodilo pred nekaj časa tudi Miroslavu Zagariju. Metlika in Zagar sta državljana STO in nimata torej nikakih obveznosti do italijanske vojske. To protipravno ravnanje angloameriške policije je izzvalo ogorčenost prebivalstva.

Poljski komunistični list prepovedan — ker je objavil sliko Rokosovskega v sovjetski uniformi

Varšava 22. jan. Poljski komunistični list »Pzkoj« je objavil sliko nedavno imenovanega vrhovnega komandanta poljske vojske, bivšega sovjetskega maršala Rokosovskega — v sovjetski uniformi. List je bil zaradi tega prepovedan in še istega dne umaknjen z vseh kioskov.

Predsednik španske republikanske vlade obsoja stališče ZDA do Španije

Mexico 22. januarja. Agencija »France Presse« poroča, da je imel predsednik španske republikanske vlade De Albornoz v petek tiskovno konferenco, na kateri je obsodil novo stališče ZDA do Francove Španije. Rekel je, da je to novo stališče »poskus ameriškega gospodarskega prodiranja v Španijo«. Poudaril je, da ne drži Achesonova trditve, da ameriško stališče ne pomeni podpiranja ali odobravanja frankističnega režima.

Vzhodna Nemčija je priznala reparacije Sovjetski zvezi in Poljski

Berlin 22. januarja. Agencija AFP javlja, da je Vzhodnonemška republika priznala Sovjetski zvezi in Poljski polno pravico na reparacije — »v mejah možnosti«. Vrednost nemških reparacij, namenjenih SZ in Poljski, bo znašala v tem letu 4,4%, vrednost naročil za sovjetske okupacijske čete in kontrolne oblasti pa 1,9% vse proizvodnje Vzhodnonemške republike.

Nova Kitajska je priznala vlado demokratične republike Vietnam

Saigon, 22. jan. (Tanjug). Radijska postaja »Glas Vietnam« je poročala, da je obvestil zunanji minister LR Kitajske Ču En Laj pisмено zunanjega ministra Ho Chi Minhove, da je centralna vlada LR Kitajske priznala vlado demokratične republike Vietnam kot edino zakonito vlado, ki zastopa vietnamsko ljudstvo. V odgovoru na noto Ho Chi Minhove vlade, v kateri se izraža pripravljenost vietnamske demokratske republike, da upostavi diplomatske odnose z LR Kitajsko, je Ču En Laj odgovoril pozitivno.

GOZD v socialističnem gospodarstvu

Kaj je gozd? Na to vprašanje ni mogoče odgovoriti, če se ne dotaknemo razmerja med človekom in gozdom. Sicer bi pa tudi ne bilo treba govoriti o gozdu, če bi gledali nanj kakor da je sam sebi namen. Mnogo so že govorili o usodni povezanosti med človekom in zemljo. Zemlja, ki je nudila človeku življenjske pogoje — s svojim podnebnjem, naravnimi zakladi, po svoji razčlenjenosti in značilnosti, je oblikovala človeka. Toda bistveno je za človeka prav to, da vedno bolj spreminja lice zemlje, se osvobaja podrejenosti naravnim zakonom in postaja v pravem pomenu besede ustvarjalec, oblikovalec smotno usmerjenega življenja. Kako pa je človek povezan z gozdom? Kaj pomeni gozd v človekovem boju z naravo in v družbenem razvoju? Kako gledamo na gozd v socializmu?

cev, ki so gozdove izkoriščali tako, kakor pač ropar izkorišča dobrine, ki so last ekupnosti. Kapitalist je posekal gozd zato, da je imel profit pri prodaji ali obdelavi lesa. Zanj je bil gozd mrtev kapital, če mu ni prinašal profita. V socialistični družbi pa se živo zavedamo, da je gozd živa zakladnica. To se pravi: gozd moramo stalno obnavljati, tako do postane ravnotežje med izkoriščanjem in prirastkom. Gozd ni rudnik, kjer izrpaš rudo in rove zasuješ. Gozd je združba rastlin in živali ter člen nujnega sožitja med rastlinstvom, živalstvom in človekom.

VIDNE IN NEVIDNE DOBRINE

Ropar ropa, kjer pač najlažje doseže dobrine. Zato je tudi kapitalistični izkoriščevalec posegal po gozdnih zakladih, kjer so bili najprelopačnejši, kjer se mu je nudilo največ profita. Ni ga zanimalo, ali bo na golčicah kdaj še sploh kaj raslo ali ne. Ni mu bilo mar, če so zaradi velikih posek začeli usihati študenci, se zniževati taina voda, če so začeli bebeti viharji in odnašati rodovitno prst, če so hudoorniki spreminjali lice zemlje in slepo uničevali sadove človekovega dela. Izkoriščevalec gozda je videl v gozdu samo les, za lesom pa svoj profit. Z gozdom je »gospodaril« kakor volk s čredo ovac. Gozd mu je bil le podlaga za lesno industrijo ali lesno proizvodnjo. Poznal je le njegove vidne dobrine — les. Gozd pa »skriva« še mno-

ge nevidne dobrine. Gozdno in vodno gospodarstvo, kmetijstvo, elektrogospodarstvo in industrija — vse to je povezana celota. Če razbiješ in izločiš enega teh členov — gozdarstvo, če iztrebiš gozdove, morajo začeti propadati druge gospodarske panoge.

OD ANARHIJE DO PLANA

V kapitalističnih deželah so seveda sprevledli, da je poğubno takšno gozdno gospodarstvo, ki izpodkopa ne le sebe, temveč tudi druge gospodarske panoge. Spoznali so, da se »zakladnica« čedalje bolj krči. Potreba po lesu kot vsestranski surovini vedno bolj narašča. Tovarne celuloze in papirnice so v nekaterih deželah dobesedno požrle velikanske gozdove. Strokovnjaki morajo od leta do leta odgovarjati na več perečih vprašanj gozdnega gospodarstva in od njega neposredno odvisnih strok, ki uporabljajo ter predelujejo les. Nekatere kapitalistične dežele imajo velike znanstvene zavode, kjer dela na stotine strokovnjakov, ki rešujejo sodobna vprašanja varstva in gojitve gozdov, predelave in uporabe lesa, lesnih odpadkov, lesne kemije, gozdarske politike itd. Strokovnjaki pišejo razprave, dajejo predloge, sodelujejo v komisijah in gospodarskih svetih. Toda, kdo odloča? Odloča kapitalistični razred po svojih interesih. Znanstveni zavodi delajo predvsem za neposredne koristi posameznih kapitalističnih skupin. Kapitalistično gospodarstvo je neplansko in ga ne more usmerjati znanstveno delo v korist skupnosti. Prehod od anarhije v gozdno gospodarstvo do plana je mogoče šele v pravem planskem socialističnem gospodarstvu, kakršno je naše. V na-

šem planskem gospodarstvu morajo strokovnjaki v interesu skupnosti odgovoriti tudi na vsa vprašanja našega gozdnega gospodarstva.

ČLOVEK KOT RAZUMEN GOSPODAR NARAVNIH ZAKLADOV

Zasebna lastnina s kapitalističnim gospodarstvom onemogoča kompleksno planiranje — razumno gospodarjenje v interesu skupnosti. V kapitalizmu so mogoči le zasebni plani, »planiranje« interesnih skupin, predvsem monopolistov. Zato se šele zdaj začena kompleksno planiranje tudi v našem gozdnem gospodarstvu. To pomeni, da je treba premagati vse začetne težave in hude posledice prejšnjega nesmotnega gospodarjenja z gozdovi. Naloga se glasi: Gozdu moramo odrediti njegovo vlogo v planskem gospodarstvu. Njegova vloga pa je: da daje les za devize, ki jih potrebujemo za naloge graditve socializma; da daje surovine ne le za lesno industrijo in drva, temveč tudi za nove industrijske stroke, ki se šele začnajo razvijati in ki imajo največjo prihodnost; da ostane pomemben čimtelj v vodnem gospodarstvu in s tem tudi v elektrogospodarstvu; da varuje kmetijstvo rodovitna tla in posredno vpliva na rodovitnost zemlje; skratka: njegova vloga je, da je zakladnica skupnosti — zakladnica, ki koristi vsem, ki jo pa zato morajo tudi vsi znati ceniti, vzdrževati in varovati. Zaradi tega je zakladnica, ki mora biti trdno zajeta v planskem gospodarstvu. Gozdno gospodarstvo je primer, da je človek v planskem, socialističnem gospodarstvu razumen gospodar naravnih zakladov. To se

pravi: naravne zaklade upravlja s čutom odgovornosti in kot ustvarjalec, ki zna tudi dati, ne le jemati.

OGLEJMO SI NALOGE!

Kaj moramo doseči? Da nam bodo gozdovi dajali v čim krajšem času kar največ najboljšega lesa? Da bodo gozdovi ostali kot zaščitni pasovi ali ozemlja za zaščito rodovitne zemlje? Da bomo les kar najbolje izkoriščali za najprimernejše izdelke? Da bomo pogodili vsa gozdna tla? — Ne le to. Gre za ugotovitev načel in smernic planskega gozdnega gospodarstva. Na podlagi teh načel in smernic je treba določiti konkretno, podrobne naloge Gre za proučitev tehnoloških načinov mehanske in kemične delave lesa; za uvedbo najboljših načinov gojitve gozdov... Nešteto nalog je torej, ki jih poprej ni bilo mogoče rešiti.

Naloge gozdnega gospodarstva naravne vseh civiliziranih državah znanstveno delo strokovnjakov v dobro organiziranih zavodih. Zato se seveda tudi pri nas razvijajo znanstveni raziskovalni zavodi, ki imajo silno široko delovno področje. Eden takšnih zavodov je Gozdarski inštitut Slovenije.

VSA KMETIJSKA POVRŠINA RAZISKOVALNO PODROČJE

Raziskovalno področje strokovnjakov, ki proučujejo vprašanja gozdnega gospodarstva, se po teritorialni razsežnosti naša na vse slovenske gozdove. Gozdovi pa pri nas obsegajo okrog 43% površine Slovenije. Toda ne gre le za razsežnost raziskovalnega področja na zunaj, temveč

Naši junaki dela

IZ INDUSIA

Ludvik Grum

je v treh letih opravil 14.000 delovnih ur. V tem času je predelal 348.500 m lesa. Kot edini mizar v podjetju »Indusa« opravlja vsa mizarška dela, za kar bi sicer bila potrebna dva mizarja. Kar dar je bilo potrebno, je strojno sodu popravil, dokler ni dela zgotovil. Ljudski sod, ki se je pokvaril in je bil v proizvodnji spet nujno potreben, ker je bila produkcija vse tovarne odvisna od tega sode, je nepretrgoma popravil 40 ur.

Anton Zobjak

je kurjač pri parnem kolu v tovarni »Indusa«. Od leta 1947 do konca preteklega leta je opravil čez 12.620 delovnih ur. Ker je produkcija zahtevala, je delal več mesecev vsak dan po 16 ur, čeprav je delo kurjača zelo naporno. V tem času je naložil 3.750.000 kg premoga.

... IN IZ INDUSTRIJE OBUTVE

Jakob Škof

Ze od 16. oktobra preteklega leta delo v industriji obutve v Ljubljani Škof Jakob za drugo petletko. Zaposlen je pri stroju za struženje pelin in je sedemkratni udarnik. Kjer delo zastaja, priskoči na pomoč tov. Škof in največ prispeva, da zaradi zastojev ne trpi proizvodnja. S svojim intenzivnim delom tako v produkciji kakor na terenu kot predsednik KLO se je uvrstil med socialistične borce, ki viagajo vse sile v izgradnjo socializma.

VI. plenum Glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije

TEKMOVANJE ZA VIŠJO STORILNOST je največ prispevalo k izpolnitvi planskih nalog

V soboto se je pričel VI. plenum Glavnega odbora ZSS. Plenum je otvoril predsednik tov. Rudolf Janko, ki je med drugim dejal:

Naš plenum zaseda v prvem mesecu četrtega leta prve petletke; ta čas označujeta dve značilnosti. Prva, da je naš delavski razred z velikimi napori, požrtovalnostjo in z velikim zaupanjem v lastne sile častno izvršil svojo nalogo v preteklem letu in s tem prebil kominformovsko blokado. Drugič pa, da plenum zaseda ob peti obletnici ustanovitve sindikatov nove Jugoslavije, ki je prav tako zelo pomembna. Teh pet let naših sindikalnih organizacij nam je s svojimi rezultati najboljši dokaz o absurdnosti trditve Informbiroja.

Tovariš Plevnik, član GO ZSS, je govoril o tekočih nalogah sindikatov pri izvrševanju petletnega plana. Ugotovil je, da je mnogo delovnih kolektivov izpolnilo svoj letni plan mnogo pred rokom, da so nekatere glavne direktije posameznih panog kot celota predčasno izvršile letni plan. V industrijski proizvodnji je bil plan izpolnjen s 102,5%, v lokalni industriji z 88%, kar je skupno 100,6%. Kovinska industrija je izvršila plan z 89,4%, kar je 6% več kot v letu 1948; kemična industrija je izpolnila plan s 86%, kar je 15% večja realizacija plana kot v letu 1948. Industrija gradbenega materiala s 86%, kar pomeni 99%, če je bil v letu 1948 realiziran 100%. Tekstilna industrija je izpolnila plan s 104%, kar je 16,5% usnjarska industrija 110% ali 18% več, živilska industrija 102% ali 15% več, grafična industrija s 122%, elektroindustrija s 85% ali 56% več in lesna industrija s 103%, to je za 23% več kot v letu 1948.

Lansko leto je bilo leto težkih preizkušenj in uporne borbe našega delavskega razreda za uresničitev planskih nalog, za izgradnjo socializma v naši deželi. Ti napori so dali borce in heroje socialističnega dela: Sirotanoviča, Zagorščika, Hukliča, Razingerja in neštete druge. Zato se gibanje za dvig storilnosti, ki je postalo stalna metoda dela mnogih naših kolektivov. To gibanje je najnaprednejša in najrevolucionarnejša oblika socialističnega tekmovalstva, ki se je lahko pojavilo samo v državi, ki gradi socializem in ki ima takšen delavski razred kot je naš in ki ga vodi takšna revolucionarna Komunistična partija kot je naša Partija s tovarišem Titom na čelu.

Mnoga naša podjetja so uspešno izpolnila letni plan kljub ogromnim objektivnim težavam zaradi tega, ker je celotni kolektiv prešel v borbo za dvig storilnosti in predčasno izpolnitev plana. Tako je zaradi nove metode dela bil plan v rudarski industriji izpolnjen že 14. decembra, storilnost pa se je v rudarstvu povečala glede na leto 1948 za 11%, v celoti pa je bil plan presežen za 4%. Lanekoletna borba rudarjev za plan se odraža v proglasitvi 1585 udarnikov, 10 novatorjev in 13 racionalizatorjev. 248 rudarjev je prejelo odlikovanja redov dela in medalje za delo.

Skoraj istočasno kot v rudarstvu se je začela borba za višjo storilnost v težki industriji. Brigade v železarnah, v TAM, Splošni in drugod so tekmoval po novem načinu. Železarna Guštanj, ki prej ni izvrševala plana, je v septembru, ko je pričela tekmovati, plan izpolnila s 102%, v oktobru s 119%, v novembru s 124%. V 10 oddelkih jesejske železarne je lani 79 brigad presegalo dnevne norme za 50%, v TAM so mnoge brigade presegale dnevne naloge za 300-400%. V Impolu, Slovenska Bistrica, kjer je izgledalo, da plan ne bo dosegel, je bilo v novembru in decembru tekmovalje, ki je pripomoglo, da je bil plan izpolnjen 4 dni pred rokom.

Posebno je prišlo tekmovalje od izraza v gozdni proizvodnji, kjer je bil plan češnje izvršen že 20. novembra. Najboljše uspehe je dosegel GG Bled, kjer so plan izpolnili 24. oktobra. 28. oktobra so izpolnili plan oddaje hlodovine, drogov in tesanega lesa. Tu so poleg brigad za češnje lesa osnovali brigado nakladalcev,

tudi za številnost in zapletenost raziskovalnih nalog. Vendar je za to raziskovalno delo značilno, da ima zelo obsežen okvir. Odgovoriti je namreč treba na eno prvih vprašanj: Kaj imamo? Kako velika in kakšna je pridelovalna površina, ki jo imenujemo kmetijska površina? Kako bomo dosegli, da bomo najboljše izkoriščali zmogljivost vse rodovitne zemlje? To je silno pomembno vprašanje, saj je osnova planiranja vse kmetijske in gozdarske proizvodnje. Zato gre za nalogo, kako bomo razmejili gozdovne in drugo kmetijsko površino (obdelovalno zemljo). Plansko gospodarstvo terja najrazumnije izkoriščanje vseh tal. Zato je treba dognati, katera tla so absolutno gozdna in katera relativna. Znano je, da so absolutna gozdna tla tista, kjer more edino gozd trajno dati največ gospodarstvu v primeri z drugimi pridelki. Relativna gozdna tla pa so tista, ki bi bila sposobna tudi za obdelavo, n. pr. za poljedelstvo, sadjarstvo, travništvo itd. Zato pa raziskovalno delo ni omejeno samo na gozdove — razteza se na vso rodovito zemljo.

KJE JE TREBA ZACETI?

Nujno je, da bi hkrati začeli delati na vseh raziskovalnih področjih. Vse naloge so nujne. Ena najnujnejših nalog pa je razmejitev med gozdovi in drugo kmetijsko površino. To je osnova za urejanje gozdov in smotno izrabo obdelovalne zemlje. Toda nujno je tudi rešiti vprašanje izboljšanja lesne in gozdne proizvodnje. Proizvodnjo je treba povečati in pospešiti. Zato pa je treba tudi dosegati večji in hitrejši prirastek lesa. V zvezi s tem je nujno, da začnemo uvajati hitreje ra-

brigade soferjev in voznikov ter brigade ogljarjev.

Tekstilci so organizirali brigade v predilnicah, kjer se je dvignila storilnost povprečno za 7,3%; še večje uspehe pa so dosegli v tkalnicah.

Na gradbišču Guštanj so dvignili storilnost za 45,2%. Pri gradnji HC Savica je presežalo 26 brigad norme za 35%. V Gradiscu-Litostroj je tekmovalo v decembru 17 zidarskih brigad, ki so presežale normo od 30 do 237%.

Nov način tekmovalstva zajema tudi kmetijsko proizvodnjo. Kolektiv Mlake-Mahovnik je izpolnil plan jesejske setve s 163,9%, plan živinoreje: konji 140%, govedo 163%, perutina 190%, kapitalna izgradnja 100%. Pri konjski setvi se s tekmovalstvom znižali polno lastno ceno za 50%. Vinogradniški kolektiv Jeruzalem pa je imel velike tekmovalne uspehe v vinogradništvu.

Odgovorna naloga sindikalnih organizacij je, da s krepkim političnim delom in dobriimi organizacijskimi pripravami nenahno širijo nove oblike borbe za večjo proizvodnjo. Tekmovalstvo je večjo storilnost mora postati tisto najmočnejše orodje delavskega razreda, s katerim bomo nenehno rušili vse staro in zgradili socializem.

Mnogokje dosedanja organizacija dela zavira potek proizvodnje. Zato je potrebna nova organizacija dela v brigadah, kar seveda zahteva ponekod reorganizacijo celotnega tehnološkega postopka do oddelkov in v vsej tovarni. — V tovarni metalnih konstrukcij »Franc Leškošek« so n. pr. brigade, ki so tekmovalne, prepočasno dobivale material, ker niso vzporedno z njimi tekmovalne brigade v skladišču. Rudarji pa so se pritoževali zaradi prepočasnega odvoza odkopanega premoga. — To reorganizacijo pa seveda mora opraviti tehnično vodstvo podjetja, ker bo zahtevala novo razmestitev strojne parka in večje ali manjše preureditve tehnične opreme itd. Zato je potrebno najtesnejše sodelovanje tehničnega in političnega vodstva v podjetju.

K uspešnemu tekmovalstvu za višjo storilnost je mnogo pripomogel brigadni sistem, ki se uspešno uvaja tudi v administraciji in zdravstveni službi. V LRS je okrog 2000 brigad. Od teh ima tekstilna stroka 480, usnjarska 210, kovinska 272 brigad.

Vee doseganje tekmovalstvo je še vedno kampanjsko. Letos mora postati tekmovalstvo stalna metoda dela. Neenakomerno tekmovalstvo privede proti koncu leta k podaljšanju delovnega časa, kar obremenjuje fizične sposobnosti delovnih ljudi in zvišuje polno lastno ceno. Po nepopolnih statističnih podatkih je bilo v devetih mesecih prejšnjega leta opravljenih pet in trideset milijona nadur. V tretjem tromeščju je delalo v nadurnem delu 10.121 delavk-mater z otroki izpod sedmih let. Zato bo letos treba skrajno zaostriji borbo proti nadurnemu delu.

Sprejemanje notranjih obveznosti je podlaga za notranje plane podjetij. V predilnici in tkalnici v Mariboru so letošnji plan že razdelili na delovna mesta. Vaak zaposleni je dobil knjižico, v kateri je označena njegova planska naloga za vsak dan, dekado in mesec.

Letos je treba nadalje izboljševati kvaliteto proizvodov. Mariborska tekstilna tovarna je lani s poredno z borbo za dvig storilnosti dosegla skrbela za kvaliteto proizvodov. Vpeljali so mesec borbe za kvaliteto blaga, pozneje pa so še zaostriji vprašanje kvalitete. V mesecu borbe za boljše kvaliteto so znižali odtotek pokvarjenega blaga od 3,25% na 2,25%, kar predstavlja ogromno materialno vrednost.

Velike rezerve delovne sile se skrivajo v neupravičenih izostankih in v ogromnem premiku delovne sile. V LRS je bilo lani premeščenih 64.900 delavcev in 31.000 novo vključenih. — Samo v železarni Štore je bilo lani v 11 mesecih neupravičeno izgubljenih 2833 delovnih dni, na Jesenicah 8678, v Guštanju 2162 delovnih dni. — Letos bomo morali do skrajnosti

stoče vrste drevja. Nujno pa je tudi, da začnemo čimprej kar najbolj izkoriščati vse vrste lesnih odpadkov. Prav tako je neodoljiva naloga, čim bolj racionalizirati delo v gozdu in v predelovalnih obratih, dalje v prevozu, ki je ozko grlo naše gozdne oz. lesne proizvodnje, itd.

Zaradi teh in podobnih nalog je treba čimprej razviti in izpolniti gozdarski inštitut: zgraditi njegovo poslopje, opremiti laboratorije, priskrbeti kader, utrditi organizacijsko-raziskovalno omrežje s postajami in raziskovalnimi objekti po Sloveniji itd. Ko so zavod leta 1947 ustanovili, je bilo rečeno, da je glavni namen ustanovitve, »da se položijo temelji za planiranje gozdnega in lesnega gospodarstva ter da se izboljšata gozdna in lesna proizvodnja ter pospešuje tehnični napredek v gozdarstvu«. Za izpolnitev teh nalog je treba dati inštitutu vse objektivne pogoje in pospeševati njegovo delo.

TEMELJ INDUSTRIJE V SLOVENIJI — LES

Poglaviti pogoj, da se more razviti katera koli industrijska panoga, je, da ima dovolj surovin ali kakor pravimo: da ima surovinsko bazo. Kaj ima Slovenija? Izmed industrijskih surovin, zemeljskih in naravnih zakladov eploh ima predvsem večje zaloge premoga in lesa. To je naša najtrdnjša surovinska baza. To je upošteval tudi petletni plan naše ljudske republike, ki določa čim hitrejši dvig naše zaostale lesne industrije na sodobno raven. Tako se mora proizvodnja pohištva leta 1951 povečati za dvanajstkrat v primeri z letom 1946. Nadalje je treba povečati proizvodnjo vezanih plošč

zaostriji vprašanje delovne discipline, vprašanje borbe za ustalitev delovne sile in borbo proti fluktuaciji. Močno sredstvo za uresničitev delovne discipline so delovne pogodbe. Doslej imamo v LRS sklenjenih je 4% zaposlenih delovne pogodbe.

Se vedno je nadvse aktualno vprašanje norm, saj je v nekaterih panogah odtotek normiranih del še vedno zelo nizek. Od doslej ugotovljenih delovnih mest, kjer bi lahko delo normirali, je vključenih v republiški kovinski industriji 77,2%, v elektroindustriji 84,2%, v grafični samo 55%, v kemični 85,6%, v živilski 89,5%, v tekstilni 95% in v usnjarski, kjer je vključenih v normirano delo 98,5% vseh delovnih mest.

Posebno važna je uvedba norm, ker uredba o proglašanju udarnikov predvideva, da more biti proglašen za udarnika le tisti, ki dela na normiranih mestih. Številke o proglašanju udarnikov dokazujejo, da jih še vedno proglašajo kampanjsko. V LRS je bilo februarja proglašeni 401, marca 578, aprila 682, maja pa 2255 udarnikov. To dokazuje, da mnogi udarniki dobijo priznanje za svoje delo le ob praznikih, ne pa kadar so za to izpolnili pogoje. V LRS je bilo doslej proglašanih v štirih letih skupno 38.397 udarnikov. Kako naglo narašča udarniško gibanje, povedo naslednje številke: v letu 1946 je bilo proglašanih 1440, v letu 1947 6972, v letu 1948 10.761 in v letu 1949 19.220 udarnikov in udarnic.

Se vedno je mnogokje nepravilen odnos do novatorjev in racionalizatorjev; leti so doslej večkrat rešili probleme proizvodnje ne samo za svojo tovarno, temveč za velotno proizvodnjo posameznih panog industrije. Znana je borba kolektivov TAM, Iskre, Montažnega podjetja za HC in drugih, ko so posamezniki z racionalizacijami in iznajdbami dvignili produktivnost za 1.000 ali celo za 2.000%. Njihovi uspehi pa se omejujejo zgolj na matično podjetje.

V vprašanju skrbi za zaposlene delavce je važna gradnja stanovanj, zaslitih stanovanj in barak, ki so lahko sorazmerne udobne, higienske in kulturne. Uspešno rešuje to vprašanje gradbišče HC Vučenica, naselje Megrada in Konstruktorja v Mariboru. Poleg zaslitih stanovanj je zgrajenih mnogo modernih stanovanjskih zgradb v sklopu tovarn v Strnišču, Splošni in TAM v Mariboru, v Litostroju, Trbovljah in drugod. V Mežici pa so barake zastajene, pri Megradu v Ljubljani pa spijo delavci in delavke brez rjuh. — Kaj pomeni skrb za delavce v borbi proti fluktuaciji in za uresničitev delovne discipline pokaže primer gradbenega podjetja Primorje v Ajdovščini, ki ima dobre delovne pogoje, dobra stanovanja in prekrito. Tu je bilo v novembru 0,5% neopravičenih izostankov, 0,25% zamujanja in 0,5% fluktuacije. Splošno gradbeno podjetje Rog v Kočevju, ki pa ne skrbi za delavce je imelo v istem času 10,1% neopravičenih izostankov, 3,8% zamud in 6,5% fluktuacije.

Ob zaključku je tovarnik Plevnik govoril še o zaščiti dela, zaposlitvi žene — matere, o učencih v gospodarstvu, o delavskih svetih in o evidenci. Referatu tov. Plevnika je sledila diskusija. Tovariša Bravčič Maks in Duh Jože sta opozorila na pomanjkljivosti v odnosu upravnih vodstev kmetijskih državnih posestev do zaposlenih delavcev. Na državnem posestvu v Turnišču je imel direktor skrajno slab odnos do delavcev. Sindikalna organizacija tega problema ni reševala.

V kolektivu »Nafta« je dobro sodelovanje delavcev madžarske narodnosti v sindikatu in pri borbi za večjo storilnost.

Predsednik republiškega odbora kovinarjev je naglasil potrebo izboljšanja odnosa do tujih strokovnjakov, do katerih imajo nekatere upravljalne in sindikalne organizacije nepravilen odnos. Predsednik republiškega odbora gradbenicev je poudaril, da je vzrok za fluktuacijo gradbenih delavcev premajhna skrb za delavnega človeka in slab politično delo.

Tovariš Kopitar Jože je opozoril na slab odnos posameznih uprav do novo-

na 9600 m³ in razviti izdelovanje izdelkov iz lesnih vlaken od 1400 ton leta 1946 na 8400 ton leta 1951 ali za šestkrat.

Les kot surovino ne uporablja le lesna industrija v ožjem pomenu besede. Razlikovati je treba lesno industrijo, ki mehansko obdeluje les, n. pr. žagarstvo, pohištvno in stavbno mizarstvo, tovarne parketov, zabojarne itd., od industrije, ki bodisi prehaja na kemično presnovo lesa ali pa je izrazita kemična industrija.

Gozdarski inštitut povečava največjo pozornost kompleksnemu raziskovanju. Eden glavnih namenov kompleksne raziskovalne dejavnosti je določitev gozdnih tipov, ki naj nudijo realno podlago za napredno ter uspešno gozdno in lesno gospodarstvo, kakor je rečeno v organizacijskem poročilu inštituta za lani. Težišče tega dela je zdaj na tridlavskem gozdno-gospodarskem področju (Pokljuka, Jelovica). Prizadevajo si, da se gojitev gozdov, kjer raste tako imenovani resonančni les izredne gostote in prožnosti, preusmeri, tako da bodo gozdovi stalno dajali les za letalsko industrijo, glasbila in fzikulturne potrebščine. V ta namen so bili izločeni primerni gozdni sestoji in združeni v posebno gospodarsko enoto.

SADKOVI ZNANSTVENEGA DELA

Kdor bi hotel izčrpnje govoriti o obsežnem delu inštituta, ki ima zdaj samo sedem znanstvenih delavcev, bi se moral poglobiti v naloge, ki jih rešujejo na šestih sektorjih (povzdig in gojitev gozdov, varstvo gozdov; urejanje gozdov, izkoriščanje gozdov in predelava gozdnih proizvodov; gozdna ekonomika; sa-

Kako potekajo izobraževalni tečajji v novomeškem okraju

Od prvotno planiranih 23 izobraževalnih tečajev dela danes v okraju Novo mesto 22 tečajev s 675 tečajniki. Mesečni pregled za december minuloga leta (ki zajema tudi novembrske tečajnike iz 2 krajev), daje naslednjo zanimivo sliko. Tečaje je obiskovalo doslej 160 odraslih (članic AFZ, členov OF itd.) in 554 mladincev in mladink. Od 714 tečajnikov je 158 delavcev, 73 kmetov-zadružnikov, 261 kmetov-zasebnikov, 12 obrtnikov, 52 nameščencev in 158 ostalih, po spolu pa je 332 moških in 382 žensk.

Ze zgolj številčni pregled potrjuje tudi za novomeški okraj, da se doslej v marsikateri vasi množične organizacije in krajevni ljudski odbori za izobraževalne tečaje niso zanimali. Število tečajnikov-frontendov je skoraj povsod prenizko, saj jih je v okraju trinajstkrat manj kakor članov Ljudske mladine. Dejstvo je, da so odborniki starih KLO prav malo naredili za razmah tečajev in udeležbo na njih, prav tako pa je — razen nekaterih dobrih izjem — večina odborov OF prepuščala vso propagando in organizacijsko delo za tečaje izključno le učiteljstvu. Ker manjka pri sedanjem stanju na šolah v novomeškem okraju 40 učiteljev, bi morale prav množične organizacije razbrementiti še tako močno zaposlene vaške učitelje s tem, da bi prevzele nase doberšen del političnega in organizacijskega dela za tečaje.

Največ vneome so pokazali v začetku organiziranja izobraževalnih tečajev v Stopičah, kjer se je prijaviilo tudi precej kmetov, vendar pa so množične organizacije potem popustile v propagandnem delu s svojimi člani. Tako je obiskovalo tečaj v decembru povprečno 73 članov Ljudske mladine in le 9 odraslih. Za tečaj vneto skrbi agila upraviteljica tovaršnica Novakova z učitelji šole. V Skočjanu, kjer so se za tečaj prvotno le malo zanimali, so v zadnjem času dvignili število tečajnikov od 27 na 40. Tu so znali pritegniti tudi frontendov; 23 kmetov in nameščencev z zanimanjem hodi k pouku. V Mirni peči obiskujejo tečaj vsi uslužbeniki kmetijske zadruge, zadružne čevljarke in mizarske delavnice ter vsi obvezniki predvojske vzgoje. 49 tečajnikov si prizadeva, da bi v večerni šoli čim več pridobili za življenje.

Kako potrebni so tečajji za tiste, ki nimajo popolne osnovnošolske izobrazbe, se vidi v Brusnicah. Tu obiskuje tečaj 60 mladincev in mladink, ki veseli napolnjujejo pretesne šolske prostore. Mnogi izmed njih imajo le po nekaj razredov osnovne šole; že v prvih urah tečaja so ugotovili, da nekateri sploh ne poznajo več vseh črk, večina pa ne zna reševati niti najenostavnejših računov. Tečaj se zato delno izpremenil v analfabetskega. Odbor OF v Brusnicah pa ni znal pritegniti tudi starejših, od katerih bi marsikdo rad ponovil, kar je v letih pozabil.

Na Malem Slatniku imajo 48 tečajnikov. Ker so nekateri precej oddaljeni od šole, imajo ti enkrat tedensko celodnevne tečaj. V decembru so imeli tečajniki 58 ur pouka. V Podgradu vodita 80 tečajnikov učiteljci Ančka Jakše in Ani-

došli delavce, zlasti pa na nezanimanje za njihovo preskrbo in stanovanja.

Predsednik republiškega odbora rudarjev je govoril o važnih nalogah sindikata rudarjev v borbi za izboljšanje organizacije dela in proti neupravičenim zaostankom, kar sta glavni oviri še boljšega dela rudniških kolektivov.

Tudi v železničarske, predvsem v proizvodne kolektive je prodrlo tekmovalstvo za višjo storilnost. Na plenumu je o tem tekmovalstvu poročal tovariš Avgust Batagel, ki je dejal, da železničarski kolektivi, ki so se obvezali, da bodo petletni plan transporta izpolnili v štirih letih, sedaj poročajo, da so na občnih zborih sprejeli obveznost, da ga bodo izpolnili že do 29. novembra.

Diskusiji je sledil referat: »Ideološko politično in propagandno delo«, o katerem bomo poročali jutri.

TUDI ZNANSTVENI DELAVCI IMAJO SVOJ PLAN

Plan znanstvenih delavcev je program inštituta. Če se zanimamo, kako ga izpolnjujejo, nas morajo predvsem opozoriti, da inštitutu razen primernih prostorov in laboratorijev zelo občutno primanjkuje kadra vseh vrst. Naglašajo, da je za izpolnitev tematskega plana leta 1950 potrebna izpolnitev strokovno-znanstvenega, pomožno-znanstvenega in tehničnega osebja. Za strokovno znanstveno delo pa je le malokdo primeren, zato je izpolnitev inštitutskega osebja pereča in težavna naloga.

Znanstveno delo za razvoj gospodarskih panog je pionirsko-osnovno. Nanj se predvsem opira planiranje, ki je bistvena značilnost socialističnega gospodarstva. Zato mora biti prva skrb posvečena vprašanju, kako inštitutu omogočiti uspešen in nemoten razvoj in nemoteno ter pospešeno delo.

ca Springer, ki kljub celodnevnevu pouku v osnovni šoli predavata tudi na izobraževalnem tečaju.

Za Dolenjske toplice je 42 tečajnikov vsekakor prenizka številka. Čeprav si šolski upravitelj Drago Gregor v vsemi močmi prizadeva, da je tečaj res kvaliteten, pa se zdi funkcionarjem množičnih organizacij skrb za izobraževalni tečaj odveč. Za brezbriznost in omalovaževanjem tečaja se skriva tu — in še marsikje drugje — napreden sram zaradi nizkega znanja in osnovnih šolskih predmetih, kakor so slovenski jezik, računstvo itd. Namesto da bi se funkcionarji množičnih organizacij, odborniki KLO, nameščenci v zadrugah in ostali frontovci prav zato s toliko večjim veseljem oklenili tečajev, se jim — umikajo.

Dober odnos do tečaja so pokazali zadružniški obdelovalne zadruge na Trški gori. 15 jih redno obiskuje zanimiva predavanja, s katerimi so začeli sredi decembra. Dobro se namreč zavedajo, da brez znanja ni napredka in da vodi zaostalost samo nazval. Doslej jim je predaval njihov predsednik Franc Kirar 4 ure o političnih vprašanjih, zadružnik Avgust Zidaniček 4 ure o zadružništvu, upraviteljica šole, vedno požrtvovalna in nesebična Viktorija Zebra, pa jih učil sloveštine, zgodovine NOB in računstva.

Slabša in nerazveseljiva je slika iz najstarejše kmetijske obdelovalne zadruge v okraju, iz Orehovec. Poleg tega, da obstoji nezdav odnos med šolo in KLO in da se tudi učiteljstvo na tej šoli doselej za tečaj ni zanimalo tako, kakor bi se bilo moralo (za december na primer še do zdaj niso poslali poročila), se tudi sami zadružniki dosedaj za tečaj niso dovolj zmenili. Le 3 mladinci iz zadruge obiskujejo tečaj, ki ima po novembrski evidenci samo 7 tečajnikov. Na KLO, vodstvu zadruge in odborih množičnih organizacij je, da to stanje takoj popravijo.

Brez dvoma je 22 tečajev v primeri z lanskim tečajem v številom udeležencev za okraj lep uspeh in napredek. Do sej so razdelili tečajnikom 1300 zvezkov, 350 beril, 1120 brošur o splošnih in drugih nalezljivih boleznih in 650 knjig o kmečkem zadružništvu. Okraj pa ni prejel do danes še nobenega svinčnika za tečajnike; to resno ovira boljše delo tečajev, ker ni svinčnikov na prodaj niti v zadrugah niti v trgovinah v mestu. Predavateljev v glavnem ne primanjkuje, ponekod pa jih še niso znali pritegniti.

Ze za dosedanje uspehe izobraževalnih tečajev v okraju je treba izreči vse priznanje in pohvalo delovnemu učiteljstvu, ki se trudi, da bi bili tečajji čim boljše. Množične organizacije tistih krajev, kjer tečajev še ne obiskujejo frontendov, pa naj takoj store svoje dolžnost in prikažejo svojim članom pomen in potrebo po izobrazbi, ki je brezplačno nudijo izobraževalni tečajji.

Zavrtniti je treba tudi očitek, da okrajni odbor Ljudske prosvete ne ve koliko ljudi obiskuje tečaje (članec in SP 11. januarja).

Nasprotno je res; poročila s statističnimi podatki se — poleg osebnih stikov z vodstvi tečajev — redno zbirajo pri referentu za ljudsko prosveto; evidenca je točna in odgovarja stanje na tečajih, prav tako pa so bila doslej zahtevana zbirna poročila pravočasno in v redu poslana z okraja.

Novo knjige in revije

J. Šur: Od ognat do radioto, izdala Državno knjižničarstvo na Makedonija, Skopje 1949, str. 101, v cirilici.

Nova žena, organ Antifašističnega fronta žena BiH, št. 56, letnik V, Sarajevo 1949.

Ljudska uprava, zbornik za izgrajevanje ljudskih odborov, izdaja Komite vlade LRS za zakonodajno in izgradnjo ljudske oblasti; št. 12, Ljubljana 1949.

Sindikalna založba »Rada«, Beograd 1949, je kdala sledile knjige:

Pablo Neruda: Ja obučujem, str. 55. Gojko Banović: Po našoj zemlji, reportaže, str. 104.

Ing. V. Pavlovič: Osnovi rudarskog merenja, str. 74.

P. Vikov: Naš ideo u petoletki, str. 86.

S. Henč: Građevinsko stolarstvo — str. 130.

Ing. P. Ilovački: Građenje elektrovoda za visoke napone, str. 207.

D. T. Jovanović: Štednja radnog vremena u metalnoj industriji, str. 98.

Ing. Mihelič: Brigadni sistem rada u rudarstvu, str. 49.

L. Sloboda: Klišni prenos, str. 68.

V. Ljelnik: »Oj talasi — Preljaz u Zbirki »Naša pesma«.

Medicinska knjiga, Beograd 1949, je izdala:

M. E. Moore, M. Frobisher, JR. Coleman, B. Rabin: Patologija — opšta, specialna, klinička — za srednje medicinske kadrove, str. 171.

Prof. dr. Thaller: Edward Jenner i vakcinacija velikih boginja, str. 196.

J. Lenege: Kardio — vaskularna semiologija, str. 228.

Dr. Am. Novaković: Osnovi oftalmologije — učbenik za srednje medicinske škole, str. 112.

Dr. B. Popović: Nove metode u anesteziji — priručnik za lekare, str. 120.

Nastavni planovi i programi — za stručne izpite i kurseve, str. 84.

Dr. E. I. Grin: Kožne i spolne bolesti, str. 272.

Ing. arh. B. Iveković: Zahodi — sanitarno tehnička načela, str. 89.

Zdravstveni kalendar za 1950. godinu, str. 135.

Industrijski vestnik, št. 12, glasilo ministarstva za industrijo LRS, Ljubljana, 1949.

»Les«, revija za gozdarstvo in lesno industrijo, št. 10, Ljubljana, 1949.

Iz Maribora...

S tekmovanjem so začeli četrto plansko leto

Udarniki, ki jih je razglasilo lasti nadzorn...

V sredo zjutraj je bilo v nadzorništvu...

Udarniki so se razdelili v dvojke in tako pripravili čakali na svojih mestih...

Pa delu so se delavci udarniki zbrali v rdečem kotliču...

LJUBLJANA Plan žena na Viču

Zeno rajona IV. so se 13. januarja zbrali na delovno konferenco...

Zeno bode skrbela tudi za srote, da bodo delnice vsaka, kar jim po zakonu pripada...

V rajonu IV. so pričeli z novim političnim tečajem za frontne aktiviste...

IZ KRANJA... V počastitev II. kongresa LPS

Predkongresno tekmovanje v kranjskem okrugu je močno razbujalo kulturno-prosvetno delo...

IZ KRANJA... V počastitev II. kongresa LPS

Predkongresno tekmovanje v kranjskem okrugu je močno razbujalo kulturno-prosvetno delo...

TRBOVLJE

V Gaberskem je večina kmetov, ki so zaposleni v trbovljskem rudniku Frontna organizacija...

CELJE Gledališki upravnik Gradišnik šestdesetletnik

Te dni je upravnik, režiser in igralec celjskega gledališča tov. Fedor Gradišnik dopolnil 60. leto starosti...

Res je — nismo še tako stari, da bi začeli s pisanjem spominov...

UKINITEV VLAKOV

Zaradi snežnih zametov se do preklica ukine promet naslednjih vlakov za provoz potnikov...

DNEVNE VESTI

Iz višinske fiziologije alpinista je naslov prihodnjemu poljudno znanstvenemu predavanju prirodoslovnega društva...

Kaj bodo frontovci v Srpenici letos delali

V vasi Srpenici so se zbrali domačini, da so pregledali izvršeno delo Fronte in postavili načrt za letošnje leto...

Centralna ljudska univerza

Petek, 27. 1. ob 20 v Mali filharmonični dvorani, Kongresni trg: dr. Zlatko Zel: Življenje v morju...

GLEDALIŠCE

OPERA Torej, 24. ob 20: Musorgski: Soročinski sejem. Zaključena predstava za študentske SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠCE V MARIBORU

Fizikultura in Sport

PRVENSTVO SLOVENIJE V SMUŠKIH TEKIH IN SKOKIH

V klasični kombinaciji je zmagal Knific v skokih Rogelj, v tekih pa Kordež

Guštanj, 22. januarja. Danes je bilo tukaj s tekom žensk na 7 km tor skoki članov za klasično kombinacijo...

8. Rus (Enotnost) 31:40, 9. Benedik (Udarnik) 31:55, 10. Ulaga (Enotnost) 32:03 itd. Klasična kombinacija — mlajši člani: 1. Gregorij (Rateče) 428,8...

Rezultati so naslednji: tek na 7 km: 1. Kordež (Kropa) 25:31, 2. Erman (Št. Vid) 27:00...

Smučarske tekme SD Gregorčiča na črnem vrhu

Jesenice, 22. jan. Danes so bile smučarske tekme na črnem vrhu katere je privedlo SD »Jože Gregorčič«.

Smučarske tekme Železničarja v Mariboru

Mariborski Železničar je včeraj privedel propagandne smučarske tekme v tekih za člane in mladince.

V Begunjah je zmagal v skokih Langus Jože (Partizan)

Begunje, 22. januarja. — Danes so bili v Begunjah na novi 30 meterski skakalnici odprti skoki...

Na plenumu Nogometne zveze so razpravljali o pripravah jugoslovanskih nogometašev za svetovno prvenstvo

Beograd, 19. in 20. t. m. je bil plenum Nogometne zveze Jugoslavije v Beogradu...

I. liga

I. kolo: Metalac : Budućnost, Dinamo : Partizan, Naša krila : Sarajevo, Crvena zvezda : Lokomotiva, Hajduk : Spartak...

II. liga

I. kolo: Kvarner, Reka : Milicioner, Zagreb: Odred, Ljubljana : Podrinje, Šabac: Napredak, Kruševac : Vardar, Skoplje: Metalac, Zagreb : 13. oktobar, Kumanovo: Železničar, Sarajevo : Sloga, Novi Sad. — V I. kolu Svobodni proletar, Osijek.

III. kolo

Dinamo : Budućnost, Naša krila : Metalac, Crvena zvezda : Partizan.

Jugoslovanski smučarji v Italiji

Kakor smo že poročali so naši tekmovalci včeraj nastopili v slalomu na katerem je tekmovalo 80 smučarjev iz Italije, Jugoslavije, ZDA in Nemčije...

Zmaga Norvežanov v smučarskih skokih v ZDA

New York 22. januarja. — V pripravah za svetovno prvenstvo, ki bo pričetkom februarja v ZDA je bilo včeraj v Fox River Grosu veliko tekmovanje v smučarskih skokih...

Zmagal je Norvežan Bjørnstad. Najdaljši skok je dosegel Amerikanec Taki, ki je skočil 63,5 m.

Zmaga je Norvežan Bjørnstad. Najdaljši skok je dosegel Amerikanec Taki, ki je skočil 63,5 m. S tem je postavil novi rekord, katerega je imel Artur Devinsön, ki je pred tremi leti v Lake Placidu skočil 61,5 m.

Na plenumu Nogometne zveze so razpravljali o pripravah jugoslovanskih nogometašev za svetovno prvenstvo

Beograd, 19. in 20. t. m. je bil plenum Nogometne zveze Jugoslavije v Beogradu...

I. liga

I. kolo: Metalac : Budućnost, Dinamo : Partizan, Naša krila : Sarajevo, Crvena zvezda : Lokomotiva, Hajduk : Spartak...

II. liga

I. kolo: Kvarner, Reka : Milicioner, Zagreb: Odred, Ljubljana : Podrinje, Šabac: Napredak, Kruševac : Vardar, Skoplje: Metalac, Zagreb : 13. oktobar, Kumanovo: Železničar, Sarajevo : Sloga, Novi Sad. — V I. kolu Svobodni proletar, Osijek.

III. kolo

Dinamo : Budućnost, Naša krila : Metalac, Crvena zvezda : Partizan.

KINO

LJUBLJANA UNION: Ameriški film »Guliverjeva potovanja«, Mesečnik JA 12/1. — Predstave ob 18.15, 19.15 in 20.15. — MOSEVA: Jugosl. umetn. film »Barba Znanec«, Nank in tehnika 2. Predstave ob 18.15, 19.15 in 20.15. — SLOGA: Avstrijski film: »Bell sens«, Slov. dok. film »Vode nam bodo požarale«. — Predstave ob 18.15, 19.15 in 20.15. — TRIGLAV: Avstrijski film »Dolga pot«, Sportni pregled 9. Predstave ob 17.30, 19.30. — SSKA: Sovjetski film »Za srebro tistih, ki so na morju, tednik«. — Predstave ob 18 in 20. — LITOSTROJ: Francoski film »Po ljubezni, tednik«. — Predstava ob 20.

MARIBOR PARTIZAN: Ameriški film »Zimska zgradba«, Fizikultura in sport 15. — UDARNIK: Angleski film »Brata«. Film. novosti 203.

CELJE METROPOL: Ameriški barvni film »All-Baba in 40 razbojničev«, Film. novosti 202. — DOM: Nemški film »Ni prostora za ljubezen«. Film. novosti 191.

KRANJ STORIO: Ameriški film »Bum-rang«, III. kongres NOH. — SVOBODA: Avstrijski film »Kvartet«. Film. novosti 194.

JESENICE: Sovjetski film »Kako se je kačilo jeklor, jugoslovanski lutkovni film »Pionir in dvojak«. — PTUJ: Francoski film »Serenada«, tednik.

VESTI IZ MARIBORA

Dežurstvo lekarn v Mariboru: Ponedeljek 23. januarja IV. mestna lekarna, Gorskega ulica 18. — Torej 24. januarja II. mestna lekarna, Gosposka ulica 12.

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM!

Zveza potrošniških združb za glavno mesto Ljubljana s o. j. v Ljubljani je po sklepu občnega zbora z dne 23. decembra 1949 prešla v likvidacijo.

Prav tako se pozivajo vsi dolžniki, da do navedenega roka poravnajo svoje obveznosti Zvezi. Po tem roku se bodo vse obveznosti prišlo izterjale. Likvidacijski odbor.

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Dušan Bole — Nastov uredništva: Kopitarjeva 6 — Uprava Kopitarjeva 2 — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65 — Telefon naročniškega oddelka 90-30 — Telefon oglasnega oddelka 80-85 — Štev. ček računa 601-00601-0

RADIO

Dnevni spored za ponedeljek 23. januarja: Poročilo ob 6.15, 7.00, 12.30, 15.00, 19.00, 22.00 in 23.30; jutranja telovadba ob 6.30. — 6.00—7.00 Veseli svoki 7.10—8.00 Jutranji koncert — 12.00 Opoldanski koncert — W. A. Mozart: Koncert v Es-duru za dva klarineta in orkester — 12.40 Pester spored orkestralne in solistične glasbe — 14.00 Komorna ura — Koncert godalnega kvarteta Slovenske filharmonije — 14.30 Fizikultura predavanje — 14.45 Dalmatinske narodne poje tenorist Zlatko Šliškovič pri klavirju Bojan Adamič — 15.10—15.30 Pisan spored zveza na harmoniko Avgust Stanko — 18.00 Pionirji polo slovenska narodna — 18.10 Mali leksikon za pionirje — 18.30 Slovenski umetniški pred mikrofonom: koncert »Listina Cende Šebauerja, pri klavirju Marjan Lepovšek (Prenos v Zagreb) — 19.15 Igra Stojan Stenovica a svojo kapelo — 19.45 Žbogarovske skladbe Emilia Adamiča — 20.00 Mladinska oddaja: Klevete ne morejo uničiti resnice o ljudski mladini Jugoslavije — 20.30 Zabaven glasbeni spored — 21.00 Iz zakladnice slovenskih skladateljev: »Anton Hajdrič« — 22.30 Nočni koncert. Na sporedu dela Sergeja Rahmaninova — 23.35 Zaključek oddaje.

Naše naročnike

ki še niso poravnali vse naročnine za leto 1949, naprošamo, da zaostaneke poravnajo čimprej, sicer jim bomo list ustavili. Uprava »Ljudske pravice«

Raznašalke

za raznašanje »Ljudske pravice« po Ljubljani v jutranjih urah (2—5 ure) na dan, razen v petek) takoj sprejme uprava »Ljudske pravice«. Koptarjeva 2.

OSMRNICA

Po dolgi in mučni bolezni je umrl moj ljubljani mož, svak in stric MATIJA KOŠ, kurjač mestne klinične v pokopu. Pokop bo ponedeljek 23. januarja ob 10. uri iz kapelo sv. Jožefa. — Zaljubljen žena Angela rod. Jemo in estalo sorodstvo. — Ljubljana, 22. januarja 1950.